

NORD-TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE
SENTRALADMINISTRASJONEN

Justis- og politidepartementet
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

JUSTISDEPARTEMENTET	
12 DES 2005	
SAKSNR.:	200504026
AVD/KONT/BEH:	LOV/EO/HI
OKK.NR. 45	ARKIVKODE:

Vår ref.:
2005/04464-4 IA

Arkiv:
40

Deres ref.:
200504026 EO HI/an

Dato:
09.12.2005

Justis- og politidepartementet - NOU 2005: 8 Likeverd og tilgjengelighet – Uttalelse til høring

Rådet for funksjonshemmede i Nord-Trøndelag behandlet ovennevnte utredning i møte den 30.11.2005, sak 20/2005 og har følgende uttalelse til:

”Prinsipp og perspektiv

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven vil være et sentralt virkemiddel for bedring av funksjonshemmedes rettigheter og gi mulighet for økt livskvalitet for et stort antall mennesker.

Tilnærmingen til situasjonen for mennesker med nedsatt funksjonsevne har vært preget av veldedighet eller omsorgstenkning. Rettsstillingen er oftere blitt betraktet som et velferdsspørsmål enn som et spørsmål om menneskerettigheter.

Den relasjonelle innfallsvinkel til forståelsen av funksjonshemming, hvor funksjonshemmingen betraktes som en følge av samfunnets manglende tilpasning til mangfoldet i befolkningen, vil gjennom denne loven bli vesentlig styrket.

Nedfelling av den relasjonelle forståelsen i bindende rettsregler vil være en nødvendig forutsetning for en utvikling av likhetstankegang og fokus på vern mot diskriminering.

Manglende tilrettelagt/tilgjengelig samfunn er diskriminering av personer som møter hindringene og vi mener det er viktig at det finnes sanksjoner og at disse er hjemlet i lovgivningen. Slik loven er utformet vil den både kunne påvirke utviklingen og slå ned på dagens mangelfulle tilrettelagte løsninger.

Forslaget om å fastsette frister for tilgjengeliggjøring av samfunnet støttes, men vi ser at innføring av en slik plikt kan være kontroversielt.

Diskrimineringsvern for grunnlaget nedsatt funksjonsevne

Generelt om loven

Utenfor mandatet foreslår Syseutvalget at spørsmålet om en generell diskrimineringslov for alle grunnlagene som har et menneskerettslig utgangspunkt, og en grunnlovsfesting av diskrimineringsvernet, utredes nærmere.

- *Rådet for funksjonshemmede i Nord-Trøndelag velger å avgrense uttalelsene til det som ligger innenfor mandatet.*

Aktivitetsplikt

I den nye diskrimineringsloven er aktivitetsplikt ikke tatt inn. Flertallet i kommunalkomiteen foreslo derimot å innføre aktivitetsplikt i diskrimineringsloven, men Stortingsflertallet sluttet seg til Regjeringens vurdering om at aktivitetsplikten vil føre til økt byråkrati og merarbeid både i næringslivet og det offentlige.

- *Rådet for funksjonshemmede er enig med Stortingets flertall.*

Utvalget foreslår også en særskilt aktivitetsplikt knyttet til universell utforming og at denne gjelder for offentlig virksomheter og privat virksomhet rettet mot allmennheten, jfr. § 9, første ledd. Tilsynsansvaret foreslås lagt til Ombudet.

- *Rådet for funksjonshemmede støtter utvalgets vurdering.*

Tilgjengelighetsparagrafene 9, 10 og 11

Utvalget foreslår plikt til generell tilrettelegging eller universell utforming av virksomhet rettet mot allmennheten, § 9. Utvalget foreslår fire områder, arbeidsliv, skole og utdanning, barnehage og visse offentlige tjenestetilbud, der man skal supplere kravet til generell tilrettelegging med individuell tilrettelegging.

- *Rådet for funksjonshemmede har ingen forslag på nye områder med plikt til individuell tilrettelegging.*

Utvalget foreslår å innføre frister for universell utforming, hhv 2009 for nybygg og anlegg og 2019 for eksisterende, § 11.

- *Rådet for funksjonshemmede mener at den foreslåtte tidsfrist for plikt til universell utforming må gjøres gjeldende.*
- *Kommunikasjons- og informasjonsteknologi (IKT) benyttes på nær sagt alle betjeningssystemer og tjenester. Tilgjengelighet til disse er derfor en forutsetning for funksjonshemmedes mulighet til samfunnsmessig deltakelse. På samme måte er tilgjengelig kollektivtrafikk en forutsetning for at personer med nedsatt funksjonsevne skal kunne delta i samfunnet. Rådet for funksjonshemmede støtter derfor mindretallet som foreslår plikten til universell utforming utvidet til også å gjelde samferdsel og IKT.*

Håndheving

Utvalget foreslår at Likestilling- og diskrimineringsombudet skal håndheve loven. Et mindretall (FFO) foreslår å opprette et eget tilsyn for håndheving av diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

- *Utvalgets forslag støttes av Rådet for funksjonshemmede.*
- *Det er en selvfølge at håndhevsorganet bør tilføres ressurser og kunnskap om funksjonshemmedefeltet for å kunne veilede og bistå personer med nedsatt funksjonsevne i konkrete saker.*

Utvalget foreslår delt kompetanse mellom Likestillings- og diskrimineringsombudet og plan- og bygningsmyndighetene.

- *Rådet for funksjonshemmede mener at her må sektoransvarsprinsippet gjelde. Ombudet skal ha ansvar for håndheving av loven. Tilsvarende organ skal ha ansvar for samferdsel og IKT.*
- *Plan- og bygningsmyndighetenes må være så tydelige i sin presisering av myndighet og oppgaver slik at det ikke skal være noen grunn til å lage særordninger.*

Det er stilt spørsmål til om det vil være behov for et system/rutiner for koordinering av praksis på fylkes- /regionnivå og sentralt nivå?

- *Rådet for funksjonshemmede mener det er behov for rutiner for koordinering og kontroll, og viser til muligheten for å utarbeide en forskrift på dette feltet.*

Andre lovendringer

Den nylig endring i alkoholloven krever at diskrimineringsgrunnlaget er nevnt i straffeloven § 349 a for å kunne inndra skjenkebevilling.

- *Denne endringen støttes av Rådet for funksjonshemmede.*

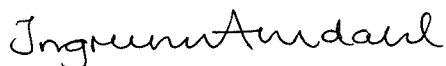
Administrative konsekvenser

- *Likestillings- og diskrimineringsombudet må sjølsagt ha bred kompetanse og kunnskap innen arbeidet som skal gjøres, men ved behov må det åpnes for å søke bistand fra andre enheter slik som Statens råd for funksjonshemmede, Deltasenteret og Dokumentasjonssenteret."*

Uttalelsen er også sendt pr. e-post til hilde.indreberg@id.dep.no

Med hilsen

Rådet for funksjonshemmede i Nord-Trøndelag

Ingunn Amdahl

rådssekr.

tlf. 74 11 10 42

ingunn.amdahl@ntfk.no